

België-Belgique
PB/PP
1050 Brussel 5
BC 9700

Maandblad van de Verenigde Protestantse Kerk in België

1050 Brussel 5
BC 9700

Maandblad van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Kerkmozaïek

Nr. 2 | februar 2005

27ste jaargang

verschijnt niet in augustus

P 408.654

Synodedag : homofilie in de Bijbel

Zeebeving Zuid-Oost Azië

Protestantse Solidariteit

Contacten met Joodse en Islamitische Gemeenschappen

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Dr. Guy Liagre

Redactieteam

Eefje van der Linden
Judith van Vooren
Bea Smetryns-Baetens
Dick Wursten
Ernst Veen

Redactieadres:

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-511 28 90
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Web-site Internet:

<http://www.protestanet.be/VPKB>

Prijzen Kerkmozaïek

Individueel abonnement: Euro 10.50
Groepsabonnement: Euro 8.70
(vanaf minimum 5 exemplaren
naar éénzelfde adres)
Steunabonnement: Euro 12.00

Storten kan op rekeningnummer
068-0715800-64 van de Verenigde
Protestantse Kerk in België,
Marsveldstraat 5, 1050 Brussel.

De redactie behoudt zich het recht
voor om bepaalde artikels niet te
publiceren, indien nodig in te kor-
ten en/of redactioneel te bewer-
ken. Zij is niet verantwoordelijk
voor de inhoud van de artikels en
slechts ten dele voor de stijl.

Organisaties en bladen die niet
tot de VPKB behoren en artikels
uit het maandblad Kerkmozaïek
geheel of gedeeltelijk wensen
over te nemen of te verwerken,
dienen dit schriftelijk aan te vra-
gen.

Sluitingsdatum volgende
Kerkmozaïek : 9 februari 2005

Uit de redactie geklapt...

Het belangrijkste thema in Kerkmozaïek van deze maand is de synode-dag op 5 maart. Voor de derde keer op rij wordt een dergelijke dag georganiseerd. "Leven in pluralisme" dat is het overkoepelend thema van deze dagen. Het specifieke jaar-thema is "homofilie in de bijbel". Kerkmozaïek hoopt op haar manier een bijdrage te leveren aan de gesprekken.

Als ik dit schrijf zitten we nog midden in de bidweek voor de eenheid. Het gaat daarbij in de eerste plaats om bidden voor de eenheid onder christenen. Steeds vaker hoor je echter, dat er juist ook in de bidweek voor de eenheid samen met andere geloofsgemeenschappen wordt gebeden en dan met name met joden en moslims. In hoeverre dit samen kan en daadwerkelijk samen gebeurt, laat ik even buiten beschouwing. Het zijn toenaderingen om elkaar te verstaan, juist in het geloof en om deze openheid voor elkaar ook aan de wereld duidelijk te maken. Opvallend is het dat deze initiatieven groeien uit persoonlijke contacten naar meer structurele verbanden. Deze initiatieven worden door

vele mensen ook buiten de kerk gewaardeerd. Voor hen, levend in deze pluralistische en multiculturele maatschappij, gaat het er vaak niet meer over hoe de dominee zich tot de pastoor verhoudt, maar hoe zij samen omgaan met de imam en de rabbijn.

En hoe zij allen, samen met hun gemeenschappen, zich verhouden tot de belangrijke vraagstukken in deze wereld : sociale problematiek en globalisering, oorlog en vrede, rijkdom en armoede. En waarvan de gevolgen zichtbaar zijn in eigen stad of wijk. Het is opvallend te zien hoe men juist rond deze thema's elkaar vindt en bondgenootschappen sluit ook met niet-gelovigen.

De gesprekken en activiteiten rond leven in pluralisme zijn op beide terreinen nodig: in de kerk maar ook daarbuiten. Het stelt ons in staat om op beide terreinen onze eigen positie te relativiseren. Bovendien geeft het ons de gelegenheid tot oefenen, want leven in pluralisme leer je niet door er alleen maar over te lezen maar ook door het te doen.

Eefje VAN DER LINDEN

Inhoud

blz.		blz.	
02	Colofon - Uit de redactie geklapt	10	Ik help een kind Beving in Azië
03	Woord van de voorzitter - Schriftwerk : "Engelen zullen u op handen dragen"	11	Oostende stelt zich voor
04	Homofilie in de Bijbel	12	Theologische Faculteit
06	Nieuws uit de synodale raad	13	Aankondigingen Agenda
08	Werkgroep Betrekkingen met het Jodendom	16	Kerkdienst 16.01.2005 Protestantse Omroep
09	OVV : Het leven na de dood... de hemel		

Engelen zullen u op handen dragen ...

(Gedachten bij Psalm 91 en 22)

Op de eerste zondag van de Veertig-dagentijd zal in veel kerken Psalm 91 klinken. Deze psalm zal Jezus Messias veel houvast geboden hebben bij het gaan van de eenzame weg naar Pasen. *"Wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, vernacht in de schaduw des Almachtigen... De Allerhoogste hebt gij tot uw schutse gesteld; geen onheil zal u treffen, en geen plaag uw tent naderen; want Hij zal aangaande u zijn engelen gebieden, dat zij u behoeden op al uw wegen; op de handen zullen zij u dragen, opdat gij uw voet niet aan een steen stoot..."*.

Wij kennen dit citaat wellicht beter uit de mond van de duivel. Hij citeert de psalm wanneer hij Jezus verzoekt en hem uitdaagt van het dak van de tempel te springen. Die stunt zou moeten dienen als bewijs dat Jezus waarlijk Gods zoon is. Zou God immers zijn eigen zoon niet behoeden in alle situaties en juist aangaande hem de engelen gebieden hem op handen te dragen? Jezus weigert echter deze provocatie van de duivel. Wil hij niet bewijzen dat Hij Gods Zoon is of gelooft hij niet dat dit te bewijzen is door op wonderbaarlijke wijze aan de dood te ontkomen?

Hoe verrassend dat Jezus uiteindelijk toch als Zoon van God herkend zal worden. Maar dat gebeurt niet wanneer hij van het dak van de tempel springt en toch aan de dans van de dood ontspringt, op handen gedragen door de engelen, maar wanneer Hij sterft aan het kruis met die tergende vraag: *Eloï, Eloï, lama sabachtani*, hetgeen betekent: mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten? (Marcus 15: 33 – 39)

Die laatste woorden van Jezus ontsnappen aan psalm 22. Die psalm begint met de noodkreet van een mens die zich door God verlaten voelt. Een mens die de bodem raakt,

verlaten door alles en iedereen. Waar zijn nu de engelen die hem voor het vallen moesten behoeden? Waar is de beschutting van de Allerhoogste? Werd de mens Jezus nu voor onheil bewaard? Alles lijkt de woorden van Ps. 91 te ontkennen. Jezus bidt nu niet meer met de woorden van Ps. 91 maar met deze van Ps. 22.

En juist wanneer Jezus sterft met de woorden van deze psalm op de lippen, roept de hoofdman: Waarlijk, deze was een Zoon Gods. Wat heeft die Romeinse hoofdman nu tot dit inzicht gebracht? Wat kan ons tot een dergelijk inzicht brengen?

Ps. 22 begint met de indringende vraag naar de godverlatenheid van een stervende mens. Maar na een stukje blanco in de tekst, vervolgt die psalm op onbegrijpelijke wijze met een loflied: *"Hij heeft niet veracht noch versmaad de ellende van de ellendige, en zijn aangezicht niet voor hem verborgen, maar Hij heeft gehoord, toen hij tot Hem riep"*.

Iets heeft de omslag teweeg gebracht van scepsis en twijfel naar zekerheid en geloof. Iets verdrijft de nacht van Golgotha en opent de lichtende morgen van de opstanding. Iets maakt dat wij kunnen geloven, dat engelen ons op handen zullen dragen, door alle nood en dood heen. Dat 'iets' is eigenlijk niet nader te omschrijven. Het is eigen aan iedere gelovige. Daarom bouwt Psalm 22 daarvoor een blanco in, een stilte waar woorden verstommen. Alleen God weet wat er in dat blanco gebeurt. Hij kent het geheim van de omslag van dood naar leven. Gelukkig de mens die als de Romeinse hoofdman iets van dat geheim ervaren mag.

Ds. Judith VAN VOOREN

Synodevoorzitter aan het woord

Het bloed schreeuwt van de aarde...

Een nieuw jaar is begonnen. Voor de Verenigde Protestantse Kerk in België is 2005 tevens het begin van een nieuw voorzittersmandaat. Dat begon in gedrukte stemming. Door de Tsunami die op een heel continent dood en verderf zaaide, bleek nog maar eens hoe kwetsbaar de mensheid is. Duizelingwekkend was het om het aantal doden uur na uur te zien stijgen, van aanvankelijk 10.000 tot waarschijnlijk 200.000. De 3 minuten stilte die overal in Europa werden gehouden, vatten nog het beste het onnoembare leed samen dat in enkele ogenblikken tijd over tien-duizenden gezinnen heen spoelde. Anderzijds bleek in deze momenten van diepe miserie tevens de grote wereldsolidariteit die snel op gang kwam. De verantwoordelijken van de coördinatie "Kerk en samenleving" van de VPKB reageerden, vanuit een evangelische bewogenheid, snel en alert.

Na de natuurramp kwam een mensonterende tragedie van kinderhandel en kinderprostitutie aan het licht. Het bericht klonk als het bloed van Abel dat opstijgt uit de aarde... Ben ik mijns broeder hoeder, vraagt Kaïn, moet ik soms over mijn broertje waken? God zegt niet ondubbelzinnig: ja, dat ben je Kaïn, je bent geroepen om over je broeder te waken. Het antwoord wordt opengelaten, maar hij begrijpt best dat moord begint daar, waar mensen de verantwoordelijkheid voor elkaar weigeren. Waar gezichten wegdraaien en zich afwenden, daar ligt de zonde op de loer. Ik wens u lezer, deze woorden indachtig, een inspirerend en warm menselijk jaar 2005 toe!

Dr. Guy LIAGRE

**Synodedag 5 maart 2005
Protestantse Kerk
Nieuwe Graanmarkt 8
Brussel**

Het algemene thema van « pluralisme binnen de VPKB » is het thema die de verschillende speciale synodedagen overkoepeld. De inzet van deze dagen is een constructieve dialoog : het uitdrukking geven aan een verschil in begrijpen en dit delen. Dit geldt ook voor deze dag met als specifiek thema : **“Homofilie in de Bijbel”**

De dialoog zou moeten leiden tot een versterking van de Koinônia (gemeenschap) door de acceptatie van de verschillende lezingen.

De wijze waarop men de bijbel leest heeft immers altijd praktische consequenties. Een theologische opvatting moet altijd op één of andere manier in de praktijk worden getoetst. We hebben gekozen voor een exegetische uitleg van Genesis 19 van twee theologen **dr. Egbert Rooze en ds. Georges Quenon**. Door de verschillen tussen beide theologen hopen we dat eenzijdigheid vermeden wordt.

8.45u.	Ontvangst
9.15u.	Opening en inleiding
9.30u.	1 ^e lezing door ds. Georges QUENON
10.00u.	'Zoom'pauze
10.15u.	2 ^e lezing door dr. Egbert ROOZE
10.45u.	Koffiepauze
11.15u.	Werkgroepen
12.30u.	Middagmaal
14.00u.	Gespreksforum
15.30u.	'Zoom'pauze
15.45u.	Aanbevelingen voor volgende studiedag
16.00u.	Viering

De dag staat open voor iedereen. Er zal ook op deze synodedag ruimte zijn voor de jongeren.

Organisatie: werkgroep pluralisme hierin zijn vertegenwoordigd: SPEP, VVWerk, Coördinatie bezinning en dialoog.

Synodedag : Homofilie in de Bijbel

In het kader van een synodebeslissing in 2002 omtrent homofilie en de vraag van wenselijkheid van kerkelijke inzegening van homofiele/ lesbische echtparen, werd een dossier van 4 documenten samengesteld die het thema homofilie behandelen.

De Kerk heeft zich op het standpunt gesteld dat het niet aangaat als kerk alleen over inzegening van homofiele echtparen te spreken (sinds kort wettelijk mogelijk gemaakt door de Belgische staat), terwijl men als VPKB nauwelijks een degelijke reflectie heeft gehouden over homofilie zelf. Eerst komt dus de fundamentele reflectie, dan de discussie over de mogelijke toelaatbaarheid van kerkelijke inzegening. In die volgorde wil men dus ook naar een doel toe werken.

De 4 documenten in het dossier hebben elk een verschillende invalshoek. Dat is bewust zo gekozen.

- o *De plaats van de homoseksuelen in de Kerk, een theologisch-sociologisch document, dat sterk gebaseerd is op een synodaal rapport van de Hervormde Kerk van Frankrijk (ERF) uit 2001* (auteur: ds. J.M. Demarque)
- o *Homofilie in de bijbel, een bijbels-theologisch document* (auteur: dr. E.A. Rooze)
- o *Bijdrage tot de bezinning over homoseksualiteit, een bijbelse visie* (auteur: ds. J.D. Peter)
- o *Rapport homofilie, een ethisch-filosofische benadering* (auteur: dr. J. Wiersma)

De synodale raad beseft dat hij hiermee een diversiteit laat zien, die enerzijds wel min of meer representatief is voor onze VPKB, maar anderzijds het voor hem niet gemakkelijk is om hierin een 'wijs' oordeel te gaan vellen.

Het stappenplan om tot een goede behandeling te komen, ziet men als volgt :

1. de kerkenraden van de VPKB ontvingen deze documenten in oktober 2004;
2. in het kader van de synodedagen over 'Pluralisme in de VPKB' dachten de synodale raad en de commissie dat het wijs was om dit thema via een bijbels verhaal 'zijdelings' te behandelen;
3. Daarna wordt nog een synodedag c.q. onderdeel van de synodezitting in het najaar 2005 gepland, waarin de 4 documenten systematisch kunnen besproken worden. De uitslag van deze bezinning op die documenten zijn niet te voorspellen, maar gehoopt wordt dat er wel een (kerkelijk) gevolg aan kan gegeven worden en er tot een besluit kan gekomen worden.

De synodale raad beseft dat dit zeker een gevoelig onderwerp is en vraagt daarom dat met deze materie en met broeders of zusters, die een bepaalde denkwijze representeren ten aanzien van homofilie, met de nodige tact en respect omgegaan wordt.

Als aanloop naar de synodedag van 5 maart 2005 wil de redactie van Kerkmozaïek ruimte maken voor de mening van homoseksuelen zelf. Het is belangrijk, ook naar hun mening te luisteren. Hierna volgen daarom 2 artikels.

Gelukkig zij die elkaar bewaren

Een mens leeft niet op zichzelf alleen. Iedereen leeft met andere mensen samen. In een gezin groeien we op met zussen en broers. We gaan naar school en maken vriendjes. Tijdens de vrije tijd, langs jeugdbeweging of hobbyclub leren we steeds andere mensen kennen. Dan klikt het eens. Er groeit een relatie die niet stuk te krijgen is. Met onze partner overleggen we over een huis, thuiswaarden, kinderen en taakverdeling. We hopen op toffe collega's. Wat moet er nog meer zijn ?

Uit de boot (ge)vallen

Als oudste uit een gezin van zeven kon ik me thuis voelen in deze visie op het samenleven van mensen. We hadden het niet breed en dit bevorderde ons solidariteitsgevoel. Vader en moeder konden niet met alles en iedereen tegelijk bezig zijn en zo werd onze zin voor verantwoordelijkheid aangescherpt. We werden niet onder de knoet gehouden maar uitgenodigd na te denken : zelf te beslissen en daarvoor verantwoordelijk te zijn. In wat we planden en deden, werden we gestimuleerd om aandacht te hebben voor de kleine mens, voor wie moeite had vooruit te komen, dreigde uit de boot te vallen of reeds gevallen was.

Deze achtergrond en opvoeding hebben mijn studiekeuze en latere werkveld bepaald. Al gauw ontdekte ik dat heel wat mensen het met minder moesten doen dan het ideaalbeeld. Twintig jaar geleden was de groep homoseksuele mannen en vrouwen in dit kader niet te verwaarlozen. Met enkele collega's en een paar ervaringsdeskundigen werd een overleg georganiseerd om iets te ondernemen voor deze mensen die vroeger om duidelijkheid en erkenning. Een geslaagd symposium over aangekaarte vragen en verwachtingen mondde uit in het ontstaan van lokale geloofsgroepen, die niet de

bedoeling hadden een "gay church" te zijn maar wel meer "gay in the church" te brengen. Gelijkgearde mensen ontmoeten elkaar als in een oase, een rustplaats onderweg. Men tankt er bij, doet informatie op en wisselt ervaringen uit, bemoedigt elkaar, bidt en viert. En men gaat weer verder.

In dit verdergaan ligt ondertussen dezelfde verschuiving als binnen de kerken. Mensen ervaren zich nog wel als gelovig, zelfs zeer bewust, maar hebben het moeilijk met het instituut kerk. De niet al te charmante uitspraken en standpunten van de kerken hebben homoseksuele mensen, hun ouders en omgeving meer dan eens pijn gedaan.

Pasen

Als Jezus de oevers van het meer verlaat en thuis komt, maakt Lucas (4 : 14-21) ons deelgenoot van een sabbatviering. Het wordt de programmaverklaring van Jezus op basis van de aloude woorden uit Jesaja (61 : 1-2) : het aankondigen van het genadejaar van de Heer. Voor iedereen hetzelfde plaatje maar niet hetzelfde praatje. Homoseksuele mensen horen in dit evangelie toch iets anders dan de doorsnee kerk-ganger. Eindelijk goed nieuws ; onderdrukt en nu bevrijd, arm en van geen tel en nu deze evangelieboodschap. Pasen op een onverwacht moment. Het is ook echt Pasen. Waarom zouden mensen in het diepste van hun bestaan, dat vermogen lief te hebben en bemind te worden, gediscrimineerd of achtergesteld worden ? Geeft het evangelie, geven de woorden van de opgestane Heer hiervoor een legitimatie ?

Kort na Pasen was het erg stil. De volgelingen van Jezus zaten met meer angst en twijfel dan vreugde en enthousiasme. Er komen momenten van vragen en twijfel : waar ben

ik mee bezig ? Klopt mijn visie wel ? Tegen kerkelijke uitspraken in een eigen standpunt innemen vanuit persoonlijk geloof en visie, vanuit ervaring van het leven van zoveel mensen, kan dit wel ?

Op de oevers van het meer sprak Jezus met de mensen, luisterde naar hun verhaal. Hij toonde dat uit amper iets genoeg voor enkelen, door breken en delen, een overvloed kan ontstaan voor velen (Joh. 6). Na Pasen staat hij weer op die oever zijn vrienden op te wachten om al wie nog twijfelt uit te nodigen op de maaltijd van brood en geroosterde vis (Joh. 21).

Als geloofsgenoten eenzelfde optie durven nemen vanuit een gedeelde spiritualiteit, gedragen door het concreet willen maken van evangelische waarden, staat men niet alleen. Zo is ook de kerk ontstaan, gegroeid en uiteindelijk aanwezig in alle delen van de wereld. De enige is en blijft het aanzeggen van de bevrijding van de mens met als certificaat de opstanding van de Heer.

Proef op de som

Stel dat het nu allemaal niet waar is, helemaal naast de kwestie. Kunnen we dit vooraf weten en wat doen we dan ? Hierbij kan het verhaal uit Matteüs 25 (31-46) helpen. Dit staat dikwijls onder de tussentitel "het laatste oordeel" maar is eigenlijk een gelijkenis, een parabel. Daar gaat het over mensen die honger en dorst hebben, naakt zijn, ziek en in de gevangenis verblijven. Het gaat er niet over wie met wie al dan niet in een relatie leeft, maar wel over hoe mensen omgaan met elkaar. Beide groepen toehoorders in die gelijkenis staan verstoeld. Hoe en wanneer is dit gebeurd ?

Hoeveel mensen honger en dorsten niet naar aandacht, erkenning,

Wat ik met u zou willen delen

waardering, vragen om gezien te worden, snakken naar een goed woord? Wie naakt staat of te kijk wordt gezet door iedereen, komen wij daarvoor op, beschermen en beschutten wij dit in al hun verlegenheid en vernedering? Halen wij mensen uit de gevangenis van het vooroordeel en uit de beknelling van het schuldgevoel? Wie noemen we

nog ziek als het om een variatie in seksuele gerichtheid gaat?

Deze gelijkenis uit Mattheüs is de proef op de som. Het gaat in de Bijbel, in het verhaal van God met de mensen én in het evangelie als concrete boodschap van Jezus in dit verhaal, niet om hoedanigheid of kwantiteit, het gaat om kwaliteit.

Het evangelie roept op om open te staan voor en mee te werken aan de kwaliteit van het leven van mensen. Mensen zijn immers geroepen om te zijn en te worden meer en meer als hun Maker tot eeuwigheidswaarde in liefhebben en bemind worden.

Frank MARIVOET

Als homo in de kerk

Hebben kerken (meervoud) wel recht van spreken als het gaat over homofiele mensen?

Want het zijn juist die (heilige) kerken die het mensen moeilijk of onmogelijk gemaakt hebben om op hun eigen wijze te leven en lief te hebben. Soms bekruipt ons het gevoel, dat het de bedoeling van de fundamentalistische kerkjes is, bepaalde maatschappijvisies *à la Bush* op te dringen.

Wie heeft het recht mensen die van elkaar houden en een exclusieve relatie hebben, te verbieden heel hun lichamelijke met elkaar te beleven?

Wie van diegenen die zichzelf hetero achten, heeft het recht om anderen een levenspartner op te dringen of levenslange onthouding van hen te eisen? Natuurlijk kunt u tegenwerpen: "God zelf".

Wie de Bijbel erbij wil halen moet consequent zijn. Waarom brengt men homoseksuelen niet ter dood? Waarom eet men varkensvlees, bloedworst en mossels? Wat met de emancipatie van de vrouw? Moet ze nog immer zwijgen en mag ze nog steeds geen mannenkleren dragen?

De Bijbel kunnen we gebruiken om bepaalde mensen het zwijgen op te leggen en te boetsen zoals we ze graag willen. Treffend is *de stellingheid* waarmee gesuggereerd wordt dat homo-sexualiteit zonde is en

ziekelijk. Waarom heeft Jezus daaromtrent geen uitspraken gedaan? Ook valt op dat in de Bijbel blijkbaar alleen gesproken wordt over mannen die met elkaar "ontucht" bedrijven. Tegen "lesbische" liefde blijkbaar geen bezwaar!

Het Nieuwe Testament leert dat wij ALLEN zondaars zijn en behouden worden door het geloof in Jezus' zoenoffer. Waar staat dan dat je in de hel komt door consequent te proberen leven en je vriend trouw te blijven? Voor de hel hoeft een homo niet te vrezen, want die kent hij al van op aarde. De "christelijke" goegemeente vraagt zich geen ogenblik af of homo's niet gelukkig met elkaar kunnen zijn. Denkt men dan dat God, van wie gezegd wordt dat Hij liefde is, gelovigen in een verkeerde levenswijze zou laten volharden, laat staan die weg ook maar laten betreden? Denkt men soms dat je als gelovige zo maar lichtzinnig besluit om een homoseksuele relatie aan te gaan, zoals je marihuana eens zou proberen?

Heterokoppels daarentegen worden gekoesterd door maatschappij en kerk. Wordt hun sexualiteit niet verzwegen, dan wordt die toch dikwijls bewimpeld, alleen uitgelegd als voortplanting, is hij "gekuist" door het kruis dat erover gemaakt is of de Bijbelverzen die erover uitgesproken zijn. Ook al verstaan hetero's elkaar dikwijls als kat en hond, gaan

ze lekker vreemd: het is een echtpaar. Hebben dan twee vrienden een relatie, zoals wij sinds 1981, dan heeft men het over "vuile homo's", want het seksuele in een homorelatie wordt door de samenleving extra onderstreept, alsof je alleen daarmee je leven kon vullen.

Maatschappelijk aanzien of erkenning zijn er niet of nauwelijks bij. Dus is er ook in de gevestigde kerken geen kerkelijk huwelijk in een homoleven, zelfs niet na decennia wachten van de betrokkenen. Het huidige "kerkelijk huwelijk" is vaak ook niet meer dan een decor om mensen te helpen dwingen in het keurslijf van wat diezelfde kerk als alleenzaligmakend heeft uitgevonden voor iedereen.

Tot slot rijst de vraag of men er zo zeker van is dat de homofiele mens niet in Gods plan past, om mensen te hebben die "vrij" zijn, om zich bijvoorbeeld te wijden aan hulpbehoevende mensen, waar "eerwaardes" vaak toch niet naar omkijken of vies van zijn? Ons totale leven staat in dienst van deze mensen, in eigen land en ver daarbuiten. Dat is onze levenskeuze.

Daniël VAN STEENKISTE,
bruggepensioneerd psychiatisch
ziekenhuis en
Christiaan BUYSSE,
ambtenaar federale overheid,
burgerlijk getrouwd op 30 juni 2003.

Nieuws uit de synodale raad

Algemeen

De synodale raad is in nieuwe samenstelling van start gegaan. De kerkdienst voor het afscheid en de bevestiging van de voorzitters werd massaal bezocht. Hij vormde een hoogtepunt in het kerkelijke leven van de VPKB. De eerste vruchten van het nieuwe **mediabeleid** werden hierbij zichtbaar. Naast krantenartikels in *Le Soir*, *De Standaard*, *La Libre Belgique*, *Tertio*, *Kerk en Leven* en tal van andere bladen, viel ook de aanwezigheid van de nieuwsredacties van zowel VRT als RTBF te noteren.

Ter gelegenheid van het afscheid van ds. Vanesote werd een vriendenboek samengesteld, met artikels over 25 jaar Verenigde Protestantse Kerk in België. Het draagt als titel **Tussen behouden en vernieuwen, 25 jaar Verenigde Protestantse Kerk in België** en kost 12 Euro + 2,20 Euro portokosten.
Bestellingen via het redactieadres van Kerkmozaïek.

Agenda van de voorzitter

De agenda van de voorzitter was, naast de lopende zaken, de eerste twee weken gevuld door een tiental

interviews en het inwerken in de verschillende dossiers. Andere activiteiten waren : gesprek met de centrale penningmeester; bestuursvergadering beheersmandaat in VZW Silo; synodale raadsvergadering; bezoek aan de synode van de Kerken in het Rijnland (4 dagen); voorbereidende vergadering Leuenberg-conferentie; bezoek aan het district West-Hengouwen; installatiedienst dhr. Dirk van Leeuwen van de Anglicaanse gemeenschap; vertegenwoordiging op de herdenkingsplechtigheid van de Tsunami in Brussel. De Franstalige vice-voorzitter vertegenwoordigde de VPKB tijdens de dienst voor het ambtsjubileum van kardinaal Danneels.

Uit de synodale raad

De penningmeester van de synodale raad presenteerde een eerste aanzet voor de begroting 2006. Aandachtspunten waren o.a. : de navorming van predikanten; het jeugdwerk; de stichting van nieuwe gemeenten; de organisatie van de Algemene Kerkvergadering 2006. Er werd met het oog op de begroting een prioriteitenlijst vastgelegd voor kerkelijke afvaardigingen in het buitenland. De nieuwe structuur van het universitair onderwijs vergt ook van de Universitaire Faculteit voor

Protestantse Godgeleerdheid een omschakeling. De synodale raad werkt constructief mee om zo snel mogelijk tot een adequate aanpassing te komen.

Verder kwamen vanuit de commissie voor het predikambt nog een aantal dossiers ter tafel, waarover de synodale raad een uitspraak heeft gedaan. Aan de districten zal worden gevraagd om een lijst op te stellen van de gemeenteoverstijgende mandaten van de predikanten. Dit, om een inventaris op te maken voor de uitvoering van het genomen synodebesluit, dat iedere predikant een deel van zijn tijd op nationaal niveau dient te investeren.

Groothertogin Joséphine Charlotte

N.a.v. het overlijden van Groot-hertogin Joséphine Charlotte heeft de voorzitter van de synodale raad namens de VPKB zijn innige deelneming betuigd aan Zijne Majesteit Koning Albert II en aan de Koninklijke Familie : *"Wij bieden U en de Koninklijke Familie onze diepe gevoelens van medeleven aan. U en Uw Koninklijke Familie zullen in onze voorbeden herdacht worden. Wij willen U in deze dagen van rouw en hoop in de opstanding blijven opdragen aan de Heer, onze God".*

Afscheidsdienst Koen De Bruycker

Op 6 februari a.s. om 10.00u. vindt in de gemeente Gent-Centrum de afscheidsdienst plaats van Koen DE BRUYCKER, die als diaconaal coördinator en jeugdwerker in de VPKB werkzaam is. De dienst wordt gevolgd door een receptie vanaf 11.30u.

Vanaf 1 mei 2005 neemt hij het ambt op van vicaris in Zwitserland.

Je kunt natuurlijk zwijgen over bijna alles
angst, ontzetting, pijn
en het werkt
zoals het kusje op die vroegere wonde niet genas,
maar suggereerde

pas veel later schrijnt ze weer
niet om de pijn
maar om het achteloos negeren.

(Uit "Alles kwijt en niks verloren", poëzie van Rit en Wim Geyse, Brasschaat

In het kader van de Synodedag : "Homofilie in de Bijbel" vestigt de redactie Kerkmozaïek uw aandacht ook op het nummer "Kerk en homoseksualiteit" dat De Open Poort publiceerde.

Meer inlichtingen bij : Mevr. M. Koning-Swankhuisen (03/664.06.26) of per e-mail deopenpoort@vpkb.be

Werkgroep voor de betrekkingen met het Jodendom

In de afgelopen jaren zijn de relaties tussen de godsdiensten meer en meer voorpaginanieuws geworden. Aanslagen en scheldpartijen op Joodse medeburgers, de moord op Theo van Gogh, de discussie over het dragen van de hoofddoek en nog veel meer, het laat zien dat we, op het vlak van de godsdienst en de levensovertuiging niet echt dichter bij elkaar komen, ondanks een geweldige verbetering van allerlei communicatiemiddelen.

In ons rapport kunt u ook lezen dat allerlei instanties aan deze ernstige malaise wat proberen te doen. Religieuze leiders komen bij elkaar, zoals onlangs in Brussel hoge Joodse en Moslim leiders elkaar ontmoetten. De Internationale Raad voor Joden en Christenen besteedt hier voortdurend aandacht aan. Dat is allemaal goed, maar het is niet voldoende. Wat nodig is, is dat we onze Joodse buurman van een paar straten verder leren kennen. Dat we de tussen ons levende Moslims bij de voornaam mogen aanspreken. Iedereen zal zeggen: ja, maar het is niet zo gemakkelijk, want men werkt van de andere zijde niet altijd mee. Misschien is dat ook zo, maar christenen en vrijzinnigen zijn in hun ogen hier ook een hele grote groep, dus zijn ze eerder voorzichtig. En dat vraagt dus van onze kant meer inspanning en volharding en gewoon vriendelijk zijn om de brug toch te slaan.

Wij hebben deze problemen in een tweetal voorstellen van besluit aan de synode voorgelegd. En wij zijn blij, dat de synodevergadering met een quasi unanieme stemming, deze voorstellen heeft goedgekeurd, zodat dit nu beslissingen van onze synode zijn. Het eerste voorstel gaat over onze relatie met de Joodse Gemeenschap, het tweede over die met de Islamitische Gemeenschap in België.

1) "De synodevergadering neemt het besluit om gemeenten en vormingswerk aan te moedigen de Joodse traditie te bestuderen en waar mogelijk persoonlijke contacten met Joodse gelovigen te leggen met het oog op een grotere bekendheid en waardering voor de Joodse Gemeenschap in ons land." Er zijn natuurlijk reeds jaren officiële contacten met de Joodse Gemeenschap. Het blijkt echter nodig deze te intensifiëren en personaliseren. Verder zijn wij het als kerken aan de Joden verschuldigd de anti-judaïstische tendensen in onze tradities niet te herhalen. Daarvoor moeten wij luisteren naar de Joodse tradities om de noodlottige tweespalt, die er tussen hun traditie en de onze gegroeid is, te verminderen. Er is hierover zeer veel schriftelijk materiaal. Voorts moeten wij als gemeenten proberen één maal per jaar een vertegenwoordiger/ster van de Joodse gemeenschap uit te nodigen, die bereid is van zijn/haar ervaringen uit geloof en leven te vertellen. Dit zou een meer persoonlijke band kunnen scheppen. Aangezien de Joodse Gemeenschap in België niet groot is en voornamelijk in Brussel en Antwerpen woont, zouden gemeenten in die regio het voortouw kunnen nemen.

2) "De synodevergadering neemt het besluit, een werkgroep voor de betrekkingen met de Islam op te richten. Zij moedigt de gemeenten en het vormingswerk aan de Islamitische traditie te bestuderen en waar mogelijk persoonlijke contacten met Islamitische gelovigen te leggen met het oog op een grotere bekendheid en waardering voor de Islamitische Gemeenschap in ons land". De relatie met de Islamitische gemeenschappen is anders dan die met de

Joodse, om allerlei redenen. Daarom is het nodig dat er een aparte werkgroep voor de betrekkingen met de Islam komt, die de reeds bestaande lokale initiatieven kan coördineren en stimuleren. Ook naar de Islamitische Gemeenschap toe is het belangrijk dat er zoveel mogelijk persoonlijke betrekkingen groeien, met name op lokaal vlak. Ook de studie van de Islam in onze kerk moet bevorderd worden en dat op een zo hoog mogelijk niveau. Misschien is het ook hier mogelijk één maal per jaar een Islamitisch gelovige in de gemeentevergadering uit te nodigen over zijn geloof en leven in België te vertellen. Zulke ontmoetingen geven een diepe stimulans anders over anders-gelovigen te gaan nadenken.

De internationale ontwikkeling en de toenadering tussen de verschillende culturen en geloofsgemeenschappen in de wereld gaat zo snel, dat we aan een intense groei van de interreligieuze ontmoeting niet zullen kunnen ontkomen. Reeds nu zijn er daarom allerlei verdedigingsreacties bij de godsdiensten te bespeuren. Zowel bij de christenen als de moslims, en ook wel een beetje bij de Joden, komen er fundamentalistische groepen op, die beweren de enigen te zijn die de echte waarheid bezitten. Dat is eigenlijk een gevaarlijke ontwikkeling. Daarom is het de hoogste tijd dat wij uit onze zetel komen, onze vrees voor de anders-gelovige overwinnen en gaan ontdekken dat 'hij is zoals wij', zo staat het immers in het tweede gebod: **'je zult je naaste lief hebben, want hij is zoals jij'.**

Tenslotte heeft de synodevergadering nog een derde besluit van onze werkgroep goedgekeurd. Maar daarop komen wij in een volgend Kerkmozaïek terug.

Peter JANSSEN

Het leven na de dood... de hemel

Op Vrije Voeten organiseerde eind oktober een jongerenweekend rond de duurzaamheid van het leven. Gedurende drie dagen hebben we de hele levensweg doorlopen, van de geboorte tot het leven na de dood. Elke levensfase gaat gepaard met heel wat ontwikkelingen en emoties. Door hier bewust mee om te gaan zijn we nog dicht bij onze eigen identiteit en God gekomen.

Ook belangrijke levensvragen zoals : wat gebeurt er als we sterven ? Hoe ziet de hemel eruit ? ... werden uitvoerig besproken.

Hoogtepunt van onze 'levensweg' vormde het sluitstuk van het weekend of de bezinning omtrent het einde van het leven en het leven na de dood. Verschillende jongeren hebben hun visie hieromtrent neergeschreven. De diepgang en de manier waarop ze hun gedachten en gevoelens verwoordden, hebben me aangegrepen, daarom wil ik graag enkele teksten met jullie delen.

- " Ik sta aan je graf en denk hoe je was"
- " Ik schreeuw je naam maar je antwoordt niet"
- " Ik voed je lichaam met tranen"
- " En wacht tot je weer tot leven komt"
- " Voed de rozen, jij was een roos, de mooiste roos!"
- " Er bestaat leven na de dood, hoe het daar is weet ik niet en het is moeilijk voor te stellen want daar is alles eeuwig, terwijl wij maar korte tijd bestaan... Ik denk dat het best mogelijk is dat je geest in een ander lichaam verhuist na de dood, wie weet... Misschien komt je geest in de hemel waar die dan een tijd verblijft. Er wordt gezongen voor god, maar niet de hele tijd, misschien op bepaalde momenten. Op andere momenten kan je dan het leven op aarde observeren. Buiten dit alles heb ik ook nog een ander idee. Er bestaat een grote macht die door ons God wordt genoemd, het gaat ons begrip te boven. Als je sterft wordt je samen 1 met die macht!"
- "Doodgaan is naar de hemel gaan, zo wordt toch gezegd ! Voor mij is de hemel op aarde op zich een abstract gegeven. Als je er nog niet bent geweest, hoe weet je dan hoe de hemel zou zijn ? Maar op één of andere manier geloof ik toch in een Hemel (mijn hemel) . In een hemel waar jij en ik niet meer weten dat er een hel zou bestaan, waar woorden zoals onrecht, discriminatie, haat... niet meer uitgesproken worden en waar liefde, herinneringen, geluk, en rust overheersen. Natuurlijk kan ik nog allerlei wilde ideeën voorstellen over hoe het er aan toe zou gaan in de hemel maar ik zou al blij zijn om verder te kunnen leven."

Jongeren vandaag zijn zeer bewust bezig met deze levensvraag, dit blijkt duidelijk uit hun teksten. Mogen we jullie uitnodigen deze teksten aandachtig te lezen en de boodschap achter deze teksten te beschouwen. Een boodschap van verzoening, rechtvaardigheid, vrede en liefde. Mogen wij deze boodschap ook vandaag reeds ter harte nemen in ons dagelijks leven !

Daarom is het belangrijk dat we openstaan tot gesprek en discussie rond de dood en het leven na de dood. Op die manier is het voor de jongeren vaak makkelijker om hun gedachten en gevoelens beter te kunnen kaderen.

Tenslotte wil ik eindigen met de woorden van Freek de Jonge: "Na de dood, na de dood. Er is leven na de dood"

Deze tekst is zowel geestig als trefend maar zeker recht voor de raap.

Dit is ook de manier waarop we met levensbeschouwelijke vragen moeten omgaan.

Katrine (OVV)

Protestantse Solidariteit

Uw NGO voor ontwikkelingshulp

Beving in Azië

Protestantse Solidariteit wil deelnemen bij de hulp aan de slachtoffers van deze natuurramp.

Uiteraard kunnen we dat niet alleen aan, maar we willen deelnemen aan de acties die onze partners op het touw zetten.

Protestantse Solidariteit is lid van APRODEV, een netwerk van protestantse ontwikkelings-NGO's in Europa, verbonden met de Wereldraad van Kerken.

U kan vanaf vandaag uw bijdragen storten op rekening van

PROTESTANTSE SOLIDARITEIT

068-0669010-28

met vermelding

« Natuurramp Azië »

(fiscaal attest vanaf 30 Euro)

Wij houden u op de hoogte van de concrete actie die zal gevoerd worden. Wij hopen ook snel betrouwbare partners te vinden om de wederopbouw van huizen, scholen, dispensaria... te organiseren, met hulp van de Belgische coöperatie.

Alvast dank voor uw steun,

Eric JEHIN
Johan TROUKENS

Marsveldstraat 5
B-1050 Brussel
Tel. + 32 2 510.61.80
Fax + 32 2 510.61.81
e-mail
solidarite.protestante@skynet.be

Nieuws uit de coördinaties

Ik help een kind

"Ik help een kind" is een studiefonds van de "Coördinatie Kerk en Wereld".

Daaruit ontvangen jongeren van de Presbyteriaanse kerk in Rwanda steun. Hierdoor kunnen zij na het basisonderwijs naar een vervolgopleiding gaan. Dat is belangrijk voor hun eigen toekomst. Maar ook voor de toekomst van hun land.

En laten we ook de toekomst van de kerk niet vergeten. De kerk heeft immers ook goed opgeleide mensen nodig.

Uit veel gemeenten ontvangen we financiële steun.

Soms is het een groep uit de gemeente bijvoorbeeld de kindernevendienst, een wijk of een koor, die met elkaar een bedrag bij elkaar brengen.

We zijn blij met elke gift! Maar het is fijn als we op een vaste groep gevers/geefsters kunnen rekenen. Mensen die donateur worden en maandelijks of jaarlijks een bedrag storten. Voor gemiddeld 250 euro kan een jongere een jaar naar school.

Eén jongere financieel ondersteunen betekent dat we ons engageren voor een termijn van 4 tot 6 jaar.

Dankzij de giften kunnen 140 jongeren secundair onderwijs volgen.

Maar we willen graag meer kinderen helpen, want er is een lange wachtlijst.

Het budget voor het nieuwe schooljaar 2005 is 24.000 euro.

We hopen dat er dit jaar nog meer mensen donateur willen worden.

Het is heel goed, dat er veel geld ingezameld wordt voor de slachtoffers van de Tsoenami-ramp in Zuid-Oost Azië.

Maar we hopen, dat dit niet ten koste gaat van dit opbouwwerk op lange termijn.

Mogen we op u rekenen?

Bijdragen kunt u storten op rekening:

**125-9302045-30 van Protestantse Solidariteit,
Marsveldstraat 5, 1050 Brussel o.v.v. 'Ik help een kind.'
(vanaf 30 euro fiscale aftrek)**

Meer informatie:

Jean Lenders, Roggebos 7, B-2920 Kalmthout

Tel. 03-666.24.99.

E-mail: jean.lenders@skynet.be

Een gemeente stelt zich voor Oostende

In de oorlog met Spanje om de vrijheid van Vlaanderen en de Nederlanden, speelde de reformatie een grote rol. In 1597 namen de burgemeesters van Oostende, Cornelis Kien en Jacob Gheertsseune, het besluit om de protestantse eredienst **exclusief** binnen de stadsmuren te handhaven. Zeven jaar later, op 20/09/1604, na felle strijd en een beleg van 3 jaar en 2 maanden, werd de stad, als laatste protestantse vesting in het Zuiden, door de Spanjaarden ingenomen.

Vanaf die tijd zijn er altijd wel protestanten in de stad te vinden geweest. Er was zelfs sprake van een relatieve bloei onder het Tolerantie Edict van Jozef II. De huidige protestantse geloofsgemeenschap gaat terug tot 1870 en was aanvankelijk een Franstalige aangelegenheid. Ze onderging sedertdien vele verschuivingen en scheuringen, maar vanaf 1979 behoort ze tot de **VPKB**.

De Protestantse Kerk van Oostende vormt een **open geloofsgemeenschap** (IEDEREEN is welkom). Zonder dogmatische gebondenheid proberen we dromen om te zetten in gegronde verwachting. **Niet vrijblijvend, wel kritisch**, in een voortdurend en dynamisch groeiproces, in oecumenisch perspectief.

Hiermee is samengevat wat op onze folder staat en op een groot plakkaat, heel zichtbaar aangebracht aan de gevel van de kerk. Als uitnodiging om mee het stukske feest te beleven dat de kerk kàn zijn.

En... mensen doen't ! Voor wat warmte in een koude maatschappij, een hartelijke ontmoeting, bezinningstijd, een adempauze, een koffie, een zacht wordeken in een

steeds verder verhardende samenleving. Toeristen, burens, weggewaaiden, mensen uit de hoek waar de slagen vallen, sterken, zwakken, rijken en armen.

Centraal staat de zaterdagavondviering (half zeven) rondom de woorden die opgeschreven staan en met een groeiende verzameling eigen liederen. Tot die zaterdagdiensten zijn we ooit overgegaan om de gemeente De Panne uit de predikanten nood te helpen; nu willen we niet meer anders. Afwisselende Orthodoxe en Afrikaanse morgendiensten maken overigens van de zaterdag een drukke bedoening.

Voorts beleeft de gemeente veel plezier met haar cantorij ICHTUS, waarmee overal wordt rondgetrokken met eigentijdse en originele liederen, en met de monologen van 'bijbelse vrouwen', waarmee Manuella Van den Broecke nu al een tiental jaren in kloosters, kerken, erediensten en op conferenties, in binnen- en buitenland succesvol optreedt.

Intensief werken we samen met de Internationale Baptistengemeente op een tweetal evangelisatie-avonden per jaar en al vier jaar nà elkaar t.g.v. een 'Mars voor Jezus', met getuigenis doorheen de binnenstad en happening op de grote markt (straks - 24 september 2005 - voor de vijfde keer !).

We proberen ook om 'De Lichtbaken' (een vereniging die het met restaurant en allerlei activiteiten opneemt voor de armsten onder ons) te steunen.

En voorts ? Een leprazending-avond; ook eentje rondom 'Vredeseilanden'; de Oecumenische Gebeds-avond en Vrouwenwereldgebedsdag;

de ontvangst van schoolklassen, groepen en verenigingen.

Zo zijn we kerk. Gewoon. Soms met weinigen, soms met velen; maar het hangt niet van getallen af.

En 2005 wordt ons feestjaar. Met de dominee die al twintig jaar in de gemeente staat en al 35 jaar predikant is; en omdat onze geloofsgemeenschap in haar huidige vorm er al 135 jaar heeft opzitten. Feesten ! Met tentoonstelling, culturele avond, concert...

De kerk een feest ! Geen pracht en praal, geen formalisme, maar eenvoud. En intens bezig zijn met de dingen van die Ene. In een kerk - dixit Juan Arias - „die geen verstarde god aanbidt. Een kerk, die zich meer zorgen maakt om hen die uit angst onbeweeglijk blijven, dan om hen die zondigen terwijl ze voorwaarts gaan. Een kerk, die meer over vrijheid dan over gehoorzaamheid spreekt, meer van hoop dan van autoriteit, meer over Christus dan over zichzelf, meer over de honger van de armen dan over de binding met de rijken... Een kerk, die het meer ter harte gaat om authentiek te zijn dan groot, eenvoudig in plaats van machtig, oecumenisch in plaats van dogmatisch”.

Ds. Frans BLOKLAND

www.protestantse-kerk-van-oostende.org

Interdisciplinaire studiedagen

De jaarlijkse interdisciplinaire dagen van de UFGP vinden op 16 en 17 maart 2005 in Groot-Bijgaarden plaats. De UFGP zal voor de derde keer op rij bivakkeren bij de Broeders van de Christelijke Scholen, Hendrik Placestraat 45. Zij zijn opnieuw de zeer gewaardeerde gastheer. Het thema is 'Kerk en Muziek'. Voor oud-studenten en andere belangstellenden zijn deze dagen dikwijls ook bron van inspiratie en gelegenheid om bij te scholen. Zij zijn welkom. Het programma ziet er als volgt uit :

KERK EN MUZIEK

- Christiaan Winter (kerkmusicus, Zaandam) : Theorie en praktijk van de kerkmuziek
- Prof. dr. Antoon Vernooij (liturgoloog, Tilburg): De muzische taal van de liturgie
- drs. Dick Wursten (predikant, Antwerpen) : Achtergronden van de berijmde psalmzang
- Prof. dr. Jaap de Lange (praktisch theoloog, Brussel) : Het kerklied en de spiritualiteit (inleiding plus workshop)
- Frans Lemaire (musicoloog, Zomergem): Het anti-judaïsme in de Romeinse liturgie en in de Lutherse passiemuziek

Tijd : woensdag 16 maart 2005 10u00 – donderdag 17 maart 16u00
Plaats : De La Salle-Centrum, Hendrik Placestraat 45, B-1702 Groot-Bijgaarden
Kosten : Euro 40 (korting voor studenten UFGP)
Informatie, opgave : Prof. dr. Peter Tomson, pjtomson@xs4all.be, 02 / 5270308 (B), 020-6163335 (NL)

De Stem van het Boek

Eind december 2004 verscheen aflevering 4 van de 15^e jaargang van de *Stem van het Boek*.

Prof. J.J. de Lange schreef het hoofdartikel onder de titel *Over goede machten*. Hij haakt aan bij het bekende, gelijknamige, nieuwjaarsgedicht van Dietrich Bonhoeffer dat de jonge Duits-lutherse theoloog schreef in december 1944 in de ondergrondse gevangenis van de Gestapo in Berlijn. De Lange vertelt hoe hij als tweedejaarsstudent in de theologie in aanraking kwam met Bonhoeffer. Hij gaf zich op voor een kring van het studentenpastoraat over de bewuste theoloog. De groep kwam eens in de drie, vier weken samen op een studentenkamer om een brief uit *Verzet en Overgave*, Bonhoeffer's boek met brieven en aantekeningen uit de gevangenis dat postuum werd uitgegeven, te lezen.

Na de autobiografische inleiding bespreekt de Lange een viertal boeken van auteurs (Renate Bethge, Gerard Dekker, Herman Wiersinga en Jurjen Wiersma) voor wie Bonhoeffer nu eens geloofsgetuige dan weer inspirator en aanjager van theologische ideeën is geweest. Vooral interessant is wat Renate Bethge te berde brengt. Zij, een nichtje, kende Bonhoeffer van nabij en heeft gezien hoe haar man Eberhard (Dietrichs leerling, vriend en bio-

graaf) jarenlang in de weer is geweest met het uitgeven van werk en het schrijven van de grote biografie van Bonhoeffer, nog steeds een standaardwerk.

De Stem van het Boek, een bibliografisch tijdschrift voor theologie en cultuur dat wordt verzorgd door docenten van de UFGP, verschijnt vier maal per jaar. Een jaarabonnement voor België kost Euro 12,50, voor de EU Euro 13,70 en voor studenten Euro 8,25.

Email: stem@protestafac.ac.be.
Abonnementen kunnen elk moment ingaan. Een proefnummer wordt gratis toegestuurd.

Contact

De eigen website is te vinden op <http://protestafac.ac.be>.
Het emailadres is info@protestafac.ac.be.

UNIVERSITAIRE FACULTEIT voor
PROTESTANTSE GODGELEERDHEID
Secretariaat: mevrouw Anne Joué
Bollandistenstraat 40
B-1040 BRUSSEL
(bij metrohalte Merode,
Montgomery of Thieffry + 5 min.
te voet)
Tel.: 02-735.67.46
Fax.: 02-735.47.31
e-mail ufpg@vpkb.be

Aankondigingen

Voordracht : Jezus in de Joodse traditie

8 februari

Wat zeggen Joden over Jezus ? Vanuit de geschiedenis geen gemakkelijke vraag t.a.v. Joden. In de geschiedenis is het helemaal niet zo geweest dat men de boodschap van christelijke liefde, in daden vertaald heeft waarbij de Joodse partner nog zichzelf mocht zijn. Toch zijn er Joodse denkers die over de persoon van Jezus hebben nagedacht. Namen als Klausner, Lapide, Buber, Flüsser komen zeker aan bod.

Waar : Theologisch en Pastoraal Centrum Antwerpen

Wanneer : 08.02.2005 om 20.00u.

Spreker : Marcus van Loopik

Informatie : tel. 03/454.40.15

Protestantse kerk leert geloven, lachen en vertalen

14 februari en 14 maart

Met 3 oecumenische avonden viert de protestantse kerk te Boechout in 2005 haar 50ste verjaardag. Geen doordeweekse verjaardag omdat de confronterende politiek van weleer heeft plaatsgemaakt voor een intense en vruchtbare samenwerking met andere verenigingen in Boechout en daarbuiten. In samenwerking met het Davidsfonds Boechout-Vremde en met de St. Bavoparochie zet de kerk in januari, februari en maart 3 verrassende bijbelavonden op rond geloven, lachen en vertalen.

Waar : Protestantse kerk te Boechout, Onze Lievevrouweplein - Boechout

Wanneer :

. In januari vond een avond plaats over Geloof en Bijbel;

. maandag 14 februari om 20.00u. (dr. G.Liagre over Humor in de Bijbel);

. maandag 14 maart om 20.00u. (dr. A. Schoors over Bijbel en Bijbelvertalingen).

Informatie :

mark.goris.hove@skynet.be

Fundamentalisme en de wereldgodsdiensten

23 februari

Sinds 11 september 2001 is het woord fundamentalisme niet meer weg te denken uit de publieke opinie. Osama bin Laden, Taliban, zelfmoordcommando's, terrorisme, de moord op Theo Van Gogh... !

Fundamentalistische bewegingen zijn een reactie op iets. Ze zijn geworteld in een radicale en militante vorm van vroomheid. Met de modernste middelen streven ze hun doel na. Ze neigen daarbij vaak naar gebruik van geweld. Kloppen de beelden die door de media in onze hoofden worden geprent ook met de werkelijkheid ?

Waar : Vormingsplus Leuven

Wanneer : 23 februari, 2, 16 maart

Informatie : tel. 014/51.35.43

Agenda

Februari

- 05 Studiedag :
Globalisering : de weg naar (onder)ontwikkeling"
SOW Brussel
- 08-09 Conferentie : "Het gezicht van God na Auschwitz"
Theologisch Pastoraal Centrum Antwerpen
- 14 "Humor in de Bijbel"
(dr.G.Liagre)
Boechout
- 26 Studiedag : "Opium of bevrijding ?"
Cultuurcentrum Berchem-Antwerpen

Aankondigingen

Kleine Geistliche Konzerte op weg naar Pasen 4 en 6 maart

Een thematische bloemlezing geestelijke concerten op bijbelse teksten of gezangen, voor sopraan & bas (solo of samen) met eenvoudige begeleiding (gamba, chitarone, continuo).

Op het programma staan werken van Michael Praetorius, Johann Herman Schein & Heinrich Schütz door het Antwerps Collegium Musicum o.l.v. Willem Ceuleers m.m.v. verschillende solisten; organisatie en toelichting: ds. Dick Wursten.

vrijdag 4 maart (20.15) ter gelegenheid van de opening van de tentoonstelling met Middeleeuwse Hongerdoeken uit Zittau. (entrée Euro 9, -) i.s.m. Internationale Dominicaanse Gemeenschap, Dominikanenkerk - Renaissancelaan 40 - 1000 Brussel

<http://www.dominicains.be/Bruxelles/nederlands/index2.html>
zondag 6 maart (15.00) in de Protestantse Kerk, Bexstraat 13, 2018 Antwerpen (inkom vrij)
<http://home.versateladsl.be/vt607832/acm.htm>

Bijbelweek : "Als zusters en broeders" Genesis 37 - 50

28 maart - 1 april

Deze Bijbelweek is een diepgaande studieweek voor ieder die zich door bijbelverhalen een spiegel durft laten voorhouden, de confrontatie met actuele maatschappelijke vragen wil aangaan en in verbondenheid met anderen wil zoeken hoe vandaag voor het leven te kiezen.

Waar : Huis Bethanië in Everbeek

Wanneer : midweek van maandag 28.03 tot vrijdag 01.04.05

Begeleiding : Alex van Heusden en Huub Oosterhuis i.s.m. de begeleidingsgroep van Werkplaats voor Theologie en Maatschappij : Greet Heslinga, Ina Koeman, Paul De Witte, Mieke Mariën, Remi Verwimp en Elke Vandeperre.

Uiterste inschrijvingsdatum : 12.03.05

Waar inschrijven : tel. 014/51.35.43 of e-mail wtm@skynet.be

Brochure Symbolisch Bloemschikken Pasen 2005

Ook dit jaar heeft de Werkgroep Symbolisch Bloemschikken een brochure ontwikkeld bij het alternatieve blok van het oecumenisch leesrooster. Dat gaat dit jaar over de kruiswoorden. De projecten van Kind en Zondag en Bonnefooi gaan met de kruiswoorden aan de gang. De Werkgroep Symbolisch Bloemschikken gebruikt dan ook het kruis als doorlopende verbeelding. Onze schikkingen zijn ook een extra aanvulling bij de Kerkinactiecampa ne 2005: "Geloof u ook dat ieder mens telt!" De brochure en de kindernevendienstprojecten sluiten hierbij aan. U kunt de brochure Symbolisch

Bloemschikken Pasen 2005 voor Euro 7,50 bestellen bij het *Protestants Landelijk Dienstencentrum*, tel. 00-31-30-880 17 24 bij de afdeling brochureverkoop of op de website www.pkn.nl via de webwinkel.

Theologisch Seminar 2005 Jeruzalem

In juni 2005 zal in Jeruzalem een internationaal theologisch seminar plaatsvinden. Dit seminar, georganiseerd door de sectie Kerk en Israël van de PKN, de Theologische Faculteit van de Upsala Universiteit (Zweden) en de Stichting COME (NL) heeft als thema **De mens als beeld Gods** : theologie in context in Jodendom, Christendom en Islam.

In een tijd van discriminatie, opkomend antisemitisme en groeiende islamofobie is het een dwingende eis, dat ook vanuit de theologie fundamenteel wordt nagedacht over de relatie ten opzichte van andere godsdiensten.

Inlichtingen : Stichting COME, Burgemeester Verstegenstraat 77 - NL - 1551 TC Westzaan. E-mail : do.sluis@wxs.nl. Info : www.stichting-come.info.

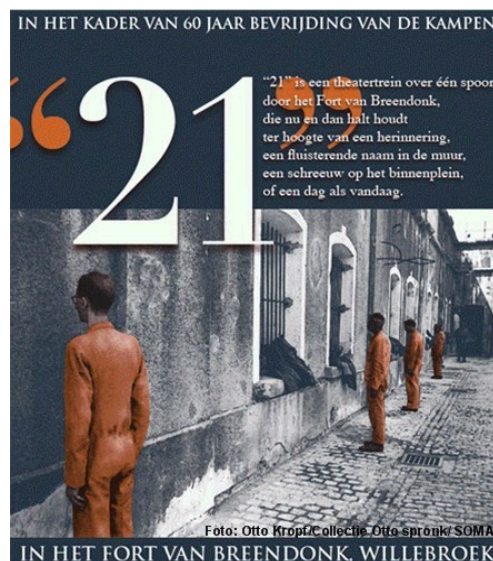
Aankondigingen

Theaterproject Breendonk 21

"21" is een THEATERPRODUCTIE in het FORT VAN BREENDONK, naar aanleiding van 60 jaar bevrijding van de kampen. "21" is een productie van de geëngageerde theatermaker Pier De Kock over fascisme en verrechtsing, toen en vandaag.

Meer info: surf naar <http://breendonk21.skynetblog.be>

"21" wordt ondersteund door : 8 Mei Comité; ABVV; ACV; ACW; Anti-Fascistisch Front; A. Vermeulenfonds; Basisbeweging voor Democratie in Samenleving en Kerken; Bond Zonder Naam; Bonhoeffer Werkgezelschap Nederlandstalig; Christenen voor het Socialisme; De Doorzetters vzw - Vereniging waar armen het woord nemen; Hand-in- Hand Gent; Intal International Action for Liberation; Joods Museum van Deportatie en Verzet; Latijn-Amerikakomitee St.-Andries-Brugge; Masereelfonds; Open Doek; PPJ Werkgeversfederatie Jeugdzorg; Protestants Sociaal Centrum Antwerpen; De Schakel - Vereniging waar armen het woord nemen; Steunpunt voor Mondiale Vorming in Oost-Vlaanderen & Kleur Bekennen Oost-Vlaanderen - Partner van het Provinciebestuur; Stop.USA; 't Uilekot vzw; VAKA / Hand in Hand; Volwassenenvormingswerk van de Verenigde Protestantse Kerk in België; Vormingplus regio Mechelen; Werkplaats voor Theologie en Maatschappij; Zijn vzw - Beweging tegen Geweld

Breendonk

Met steun van de provincie Antwerpen en De Lijn

Voor info en reservaties Theaterproductie Breendonk 21

Tijdens kantooruren, tel: 0474/81.20.55 .

Email: breendonk21@lycos.nl

Webstek: <http://breendonk21.skynetblog.be>

Kaarten worden, na betaling, opgestuurd.

Afscheids- en bevestigingsdienst

(Foto's : Herwig Smetryns)

Op 16 januari 2005 nam ds. Daniel Vanescote na 12 jaar afscheid als voorzitter van de synodale raad en werd dr. Guy Liagre tot dit ambt bevestigd. De bijzondere kerkdienst die hiervoor georganiseerd werd, vond plaats in de gemeente Brussel-Museum.

Protestantse Radio- & TV-uitzendingen

Programma-Informatie februari 2005

Radio:

telkens op de 2de en 4de woensdag van de maand op VRT/Radio 1
om 19.12 uur

09 februari Radiopastoraat
Frank MARIVOET

23 februari Solidariteit : wie is mijn naaste ?
Frank MARIVOET

In juli en augustus zijn er géén protestantse uitzendingen op radio en televisie.

Contact: Frank Marivoet, C. Meunierstraat 85/0002, 3000 Leuven

Web-Site: <http://www.vpkb.be/pro>

Foto's op de voorpagina van links naar rechts en van boven naar beneden :

- William-Tyndale Silo (Vilvoorde)
- William-Tyndale Silo (Vilvoorde)
- Antwerpen-Oost
- Brugge
- Mechelen-Zuid
- Gent-Rabot
- Horebeke
- AKV 2004 (Baudour)
- SOW Brussel
- Antwerpen-Noord